

Sygn. akt I CZ 71/16

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa P.T.
przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej [...]
o ustalenie nieistnienia uchwały,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 listopada 2016 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 22 października 2015 r., sygn. akt I ACa .../14,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 22 października 2015 r. Sąd Apelacyjny ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie na kwotę 5.484,47 zł (pkt 1) i odrzucił skargę kasacyjną pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z 13 lutego 2015 r. (pkt 2), jako niedopuszczalną - art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie z 22 października 2015 r. pozwana wniosła o objęcie rozpoznaniem, na podstawie art. 380 k.p.c., rozstrzygnięcia w przedmiocie ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia, w konsekwencji wydania którego doszło do odrzucenia jej skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego. Pozwana zarzuciła, że postanowienie to zapadło z naruszeniem prawa procesowego, to jest art. 19 § 2 k.p.c. w zw. z art. 25 § 2 i art. 26 k.p.c. oraz art. 398² § 1 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie. Pozwana wskazała, że w toku procesu domagała się sprawdzenia wartości przedmiotu sporu, co jednak nie nastąpiło. Tymczasem wartość przedmiotu zaskarżenia jej skargą kasacyjną wynosi 1.047.656 zł, a nie 5.484,47 zł.

Pozwana wniosła o ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 1.047.656 zł i uchylenie postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód zaskarżył uchwałę pozwanej wspólnoty mieszkaniowej w przedmiocie zatwierdzenia planu gospodarczego na 2009 r. Powód wezwany o uzupełnienie braków formalnych pozwu poprzez wskazanie wartości przedmiotu sporu, w piśmie procesowym z 2 lipca 2009 r. (k. 59) oświadczył, że „wartość sporu dla całej wspólnoty w ujęciu miesięcznym z pominięciem zaskarżanych postanowień niematerialnych wynosi 14.180,38 zł, odnośnie zapisanych w uchwalonym planie wydatków na pokrycie kosztów wspólnych", odnośnie różnicy między planem finansowym w zakresie kosztów wspólnych proponowanym przez zarząd i przez niego w ujęciu miesięcznym wynosi 7.654,66 zł", a wartość zaskarżonej części planu co do wysokości indywidualnej zaliczki na media w ujęciu miesięcznym wynosi 40.000 zł. Takie określenie wartości przedmiotu sporu Sąd Okręgowy uznał za dostateczne do nadania sprawie biegu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa, ale nie kwestionowała wartości przedmiotu sporu oznaczonej przez powoda w powyższy sposób. Zrobiła to dopiero w toku procesu, po zmianie żądania pozwu. W piśmie z 9 grudnia 2011 r. wnioskowała bowiem o sprawdzenie wartości przedmiotu sporu (k. 445).

Powód zmienił żądanie pozwu w piśmie z 22 kwietnia 2011 r. (k. 343) i zażądał uchylenia a ewentualnie ustalenia nieistnienia zaskarżonej uchwały. Takie stanowisko podtrzymał na rozprawie 19 stycznia 2012 r. (k. 602), a w piśmie z 3 kwietnia 2012 r. przytoczył argumentację przemawiającą za uznaniem uchwały za niepodjętą i oświadczył, że wartość przedmiotu sporu odpowiadająca całości planu finansowego na 2009 r. wynosi 1.047.655,92 zł, a odniesiona do jego udziału w nieruchomości wspólnej - 5.484,47 zł (k. 618). Powód powołał się przy tym na stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w uchwale z 3 grudnia 2005 r., III CZP 111/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 183. Ostatecznie powód podtrzymał tylko żądanie zmierzające do ustalenia, że zaskarżona przez niego uchwała nie istnieje.

Wyrokiem z 17 września 2013 r. Sąd Okręgowy uwzględnił tak sprecyzowane powództwo. Apelację od tego wyroku złożyła pozwana, a na wezwanie Sądu o uzupełnienie jej braków przez oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia oświadczyła, że wartość ta wynosi 1.047.655,92 zł. Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego, a złożoną przez nią skargę kasacyjną od wyroku z 13 lutego 2015 r. odrzucił.

W świetle okoliczności przytoczonych wyżej nie sposób podzielić stanowiska powódki, jakoby oznaczenie wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie miało nastąpić z uwzględnieniem oświadczeń powoda złożonych na etapie wniesienia pozwu. W pozwie powód dochodził bowiem żądania uchylenia zaskarżonej uchwały, ale żądanie to zmodyfikował najpierw w takim kierunku, że obok niego zgłosił żądanie ewentualne ustalenia nieistnienia uchwały wspólnoty mieszkaniowej, dla którego wartość przedmiotu sporu oznaczył jako 5.484,47 zł, a następnie podtrzymał tylko żądanie zgłoszone jako ewentualne i tylko do tego żądania odnoszą się orzeczenia sądów obu instancji. Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie, a co za tym idzie także wartość przedmiotu zaskarżenia zarówno apelacją,

jak i skargą kasacyjną, musi być określana w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez powoda w piśmie z 3 kwietnia 2012 r. Powód określił w nim wartość przedmiotu sporu dla zgłoszonego żądania z uwzględnieniem wskazówek na temat sposobu jej obliczania zawartych w uchwale Sądu Najwyższego z 3 grudnia 2005 r., III CZP 111/05. Wartość ta odpowiada zatem interesowi powoda mierzonemu wielkością jego udziału w nieruchomości wspólnej, dla ochrony którego wystąpił z pozwem w niniejszej sprawie. Tak określona wartość przedmiotu sporu uwzględnia charakter ochrony prawnej, do uzyskania której zmierza powód dochodzący roszczeń o ustalenie nieistnienia lub o uchylenie uchwał wspólnoty mieszkaniowej. To, że uwzględnienie powództwa wniesionego w takiej sprawie prowadzi do wzruszenia zaskarżonego aktu ze skutkiem wobec wszystkich członków wspólnoty, a nawet i podmiotów trzecich dla niej, nie wiąże się bezpośrednio z granicami ochrony prawnej, o udzielenie której zabiega osoba występująca z pozwem zawierającym żądanie uchylenia lub ustalenia nieistnienia uchwały organu wspólnoty, lecz jest konsekwencją oddziaływania prawomocności wyroku wydanego w takiej sprawie, o ile jest to wyrok uwzględniający powództwo.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.

kc

jw